

[Undervisningsministeren.]

Den højeste sats, som i princippet skal dække de faktiske udgifter ved opholdet, udgør 12.583 kr. Den indtræder for forældre, der ikke har børn udover kostskoleeleven, ved en skattepligtig indkomst på 100.000 kr. og for forældre med flere børn med en skattepligtig indkomst på 100.000 kr. plus 8.000 kr. pr. barn udover kostskoleeleven. Opholdsafgiften ned sættes for faldende indkomster.

Er forældrenes indkomst under 30.000 kr. og kostskoleeleven deres eneste barn, betales ingen opholdsafgift. Har de flere børn, forhøjes denne grænse på 30.000 kr. med 8.000 kr. pr. barn, dvs. at opholdsafgiften efter forældrenes indtægt og antal af børn varierer mellem 12.500 kr. og 0 kr., og at den opholdsafgift på 12–13.000 kr., som omtales i den skriftlige begrundelse, kun kommer på tale for elever, hvis forældres skattepligtige indkomst er på 100.000 kr. eller derover.

De beboere på Samsø, hvis skattepligtige indtægt svarer til den gennemsnitlige skattepligtige indkomst på øen, som i begrundelsen er opgjort til 25.000 kr., kommer således ikke til at betale nogen opholdsafgift for elever på statens kostafdelinger.

For elever i private gymnasiers kostafdelinger ydes betalingen som hovedregel efter en sats, der ikke tager hensyn til forældrenes økonomiske forhold. I det omfang forældrenes ønsker ikke er til hinder herfor, bestræber ministeriet sig imidlertid på at skaffe øbobørnene plads på statens kostafdelinger.

Spørgsmålet om en særlig lempelig betalingsordning for øboerne på statens kostafdelinger og skolehjemmene ved handelsskoler og tekniske skoler er tidligere behandlet i undervisningsministeriet. Uanset forståelsen for de fremførte synspunkter har ministeriet imidlertid ikke fundet grundlag for at indføre en særordning for øboer, idet også andre samfundsgrupper vil kunne påberåbe sig en noget tilsvarende situation. Det er klart, at der foreligger øboproblemer, som er af landsplanlægningskarakter, men det vil næppe være hensigtsmæssigt at søge disse løst ved isolerede forholdsregler inden for undervisningssektoren, idet vanskelighederne også gør sig gældende inden for andre sektorer, og dér kunne man jo nævne forskellige. Jeg har tidligere forelagt problemet for indenrigsministeren, der desværre ikke har ment at kunne finde en løsning.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg kan desværre ikke takke ministeren for svaret. Jeg er også ked af, at ministeren bruger en gennemsnitsindtægt til at sige, at det ikke er så slemt; en gennemsnitsindtægt – det troede jeg alle var klar over – er netop en gennemsnitsindtægt, der er bygget op af mellemindkomster og små indkomster, og derfor er det efter min opfattelse irrelevant at bruge den til noget som helst i besvarelse af spørgsmålet. Det skal jeg lade ligge.

Men jeg vil gerne gå ud fra ministerens bilde med en familie, der har en skattepligtig indkomst på 108.000 kr. Så vidt jeg kan skønne, må den familie for at have to elever i gymnasiet i Viborg eller et andet statsgymnasium reelt i udgifter til de to børn skulle betale 20.000–25.000 kr. for hver, for de skal jo også have nogle lommepege, tøj og bøger. Tilbage, når man har betalt skat, vil der, så vidt jeg kan skønne, være omkring 20.000 kr. til den familie, der starter med 108.000 kr. Så er mit spørgsmål igen: er det rimelige forhold at byde den mellemindkomst? Det er dem, vi i forvejen skal have til at betale den store del af skatterne, og nu skal de også straffes med, at deres børn ikke får en højere uddannelse, for det fremgår jo indiskutabelt, at uddannelsesniveauet på enhver ø er meget lavere end andre steder.

Jeg håber, ministeren finder en udvej, om ikke andet så i samarbejde med amterne; dette bør ikke fortsætte.

Undervisningsministeren (Ritt Bjerregaard):

Som jeg også sagde i mit første svar til hr. Bernhard Baunsgaard, er jeg enig i, at der er problemer for disse øboer. Det, der har været vores problem i undervisningsministeriet, er, at vi ikke kan sige, at disse problemer adskiller sig fra de problemer, f. eks. forældre, der bor i udlandet, eller forældre i skilsmisssituationer har, hvor man må have anbragt børn på kostskoler el. lign. Vi har altså ikke i denne sag kunnet sige, at disse problemer adskilte sig så væsentligt fra andre problemer, at vi måtte ændre den almindelige praksis på dette område.

Da jeg mente, man måtte opfatte det som et generelt problem, nemlig et øproblem, som vi jo i folketinget også tidligere har diskuteret, forespurgte jeg indenrigsministeriet, om det var muligt at finde en mere generel løsning på